

Wstęp

[Szkocka Służba Sądowa](#) jest niezależnym organem prawnym odpowiedzialnym za codzienne funkcjonowanie sądów oraz Kuratelę Szkocji.

Kierowana jest przez komisję złożoną z przedstawicieli wielu organów, której przewodniczącym jest Przewodniczący Izby Sądowej, najstarszy rangą sędzia w Szkocji. Jako Głowa Szkockiego Wymiaru Sprawiedliwości [Przewodniczący Izby Sądowej](#) odpowiedzialny jest za nadzorowanie nad sprawnym funkcjonowaniem sądów, sprawowanie pieczy nad sędziami, szeryfami oraz innymi osobami sprawującymi urzędy sądowe, szkolenie ich oraz udzielenie im wytycznych.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/courtsadmin/SCS.asp

Szkocka Służba Sądowa ułatwia społeczeństwu w dostępie do wymiaru sprawiedliwości poprzez uprzystępnianie budynków oraz technologii, usprawnianie funkcjonowania sądów, służenie wsparciem pracownikom wymiaru sprawiedliwości oraz pracownikom [Kurateli](#).

[Szkocka Służba Sądowa](#) jest organem administracji kierującym funkcjonowaniem poniższych sądów;

- [Sądy Najwyższe Szkocji](#), na które składa się Najwyższy Sąd Cywilny Szkocji oraz Sąd Najwyższy Szkocji,
- [Sądy Okręgowe](#), oraz
- [Sądy Pokoju](#).

Sądy Najwyższe Szkocji

Najwyższy Sąd Cywilny Szkocji

[Najwyższy Sąd Cywilny Szkocji](#) obraduje w budynku Parlamentu w Edynburgu i zajmuje się najpoważniejszymi sprawami cywilnymi Szkocji, w tym sporami między osobami indywidualnymi a/lub organizacjami.

W pierwszej instancji sprawy rozpatrywane są przez **Izbę Zewnętrzną**, zazwyczaj przed pojedynczym sędzią. **Izba Wewnętrzna** zajmuje się głównie odwołaniami pochodzącymi z Izby Zewnętrznej, sądów okręgowych oraz trybunałów i składa się z ławy sędziowskiej złożonej z co najmniej trzech sędziów. Odwołania od decyzji z tego sądu można kierować do Sądu Najwyższego Wielkiej Brytanii lub [Europejskiego Trybunału Praw Człowieka](#) w Strasburgu.

Szkocka Służba Sądowa obsługuje Najwyższy Sąd Cywilny Szkocji poprzez kilka wydziałów, którymi są:

Wydział Pozwów - wydział zajmuje się wnioskami w związku z przysposobieniem dzieci, upadłościami, likwidacją spółek, ustanawianiem syndyków, sądową kontrolą konstytucyjności, powiernictwem, zawieszaniem oraz zakazami sądowymi.

Wydział Ogólny – wydział zajmuje się powództwami rozpatrywanymi w trybie zwykłym wniesionymi, gdy jedna strona pozywa do sądu drugą poprzez wezwanie do stawienia się w sądzie w sprawach dotyczących długów, szkód oraz w sprawach rozwodowych.

Wydział Odpisów – wydaje oficjalne, poświadczane kopie nakazów sądowych, umożliwiając tym samym egzekucję wyroków.

Urząd Prowadzącego Wokandę – planuje rozkład dnia pracy Najwyższego Sądu Cywilnego Szkocji i sporządza dzienny oraz tygodniowy wykaz spraw sądowych.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/session/index.asp

Sąd Najwyższy

Sąd Najwyższy sprawuje jurysdykcję na terenie całej Szkocji i obraduje w pełnym wymiarze czasu w Edynburgu, Glasgow oraz Aberdeen. Sąd Najwyższy obraduje również okresowo w innych miejscowościach w budynkach sądów okręgowych i zajmuje się najpoważniejszymi sprawami, w tym morderstwami, przypadkami zwinionego spowodowania śmierci, gwałtami, rabunkami z użyciem broni oraz przemytem narkotyków. Sprawy te rozpatrywane są przed sędzią oraz ławą przysięgłych, która składa się z 15 losowo wybranych lokalnych mieszkańców. W rezultacie wydania werdyktu skazującego Sąd Najwyższy może nałożyć nieograniczoną grzywnę oraz karę dożywotniego pozbawienia wolności. Sąd Najwyższy w Edynburgu jest również Sądem Odwoławczym w sprawach karnych. Szkocka Służba Sądowa obsługuje Sąd Najwyższy głównie poprzez Izbę Sądową, która odpowiedzialna jest za zapewnianie sekretarzy sądowych, planowanie rozkładu pracy w sądzie, zarządzanie ławnikami oraz przetwarzanie aktów sądowych.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/justiciary/just_office.asp

Sądy Okręgowe

Większość spraw cywilnych oraz karnych w Szkocji rozpatrują sądy okręgowe, gdzie zatrudniona jest większość personelu Szkockiej Służby Sądowej. W Szkocji znajduje się 49 sądów okręgowych. Liczba ta podzielona jest na sześć geograficznych okręgów sądowych. Każdym okręgiem kieruje naczelnny szeryf, który, w dodatku do rozpatrywania odwołań w sprawach cywilnych, jest ogólnie odpowiedzialny za funkcjonowanie sądów na terenie danego okręgu. Działanie sądów można podzielić na trzy główne obszary funkcjonowania, tj. Cywilny, Karny oraz Nieruchomości Spadkowych. Obszarami tymi kierują miejscowi sekretarze sądów oraz ich personel.

Postępowanie cywilne

Postępowanie cywilne rozstrzyga zazwyczaj spory między osobami indywidualnymi a/lub organizacjami i można podzielić je na trzy główne kategorie:

Powództwa w trybie zwykłym – dotyczące rozwodów, nieletnich, sporów o mienie oraz dochodzenia długów.

Powództwa w trybie przyspieszonym – dotyczące sporów w związku z czynszem, dostawy towarów oraz długów.

Drobne roszczenia - względnie nieformalne postępowanie w związku z drobnymi sporami, które są rozstrzygane bez konieczności ustanawiania adwokatów.

W ramach postępowania cywilnego rozpatrywane są również wnioski o przysposobienie dzieci, likwidacjach spółek oraz upadłościach.

Nieruchomości spadkowe

Ten obszar funkcjonowania sądów tyczy się głównie kwestii umocowania wykonawców w celach podziału nieruchomości osoby zmarłej.

Postępowanie karne

Sprawy dzielone są na dwie kategorie, głównie w zależności o powagi zarzutu:

Postępowanie w trybie zwykłym – sprawy w postępowaniu w trybie zwykłym są poważniejsze, rozpatrywane są przez szeryfa i ławę przysięgłych i w związku z którymi możliwe są wyroki w postaci pozbawienia wolności do pięciu lat oraz nałożenie nieograniczonej grzywny.

Postępowanie w trybie przyspieszonym – sprawy w postępowaniu w trybie przyspieszonym rozpatrywane są przez szeryfa bez obecności ławy przysięgłych. Jeżeli nie przewiduje inaczej ustawodawstwo, wysokość grzywnien ograniczona jest do 10 000 GBP a kara pozbawienia wolności do 12 miesięcy.

Dochodzenie w sprawie śmiertelnych wypadków

Dochodzenie w sprawie śmiertelnego wypadku prowadzone jest na prośbę Prokuratora Okręgowego w wyniku śmierci w miejscu wykonywania pracy lub śmiertelnego wypadku, w związku z którym stwierdza się, że przeprowadzenie dochodzenia leży w interesie publicznym.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/sheriff/index.asp

Sądy Pokoju

Są to sądy karne i przewodniczy im Sędzia Pokoju, który nie ma prawniczych kwalifikacji, lecz pomaga i doradza mu prawnie wykwalifikowany sekretarz sądu. Ława sędziowska może składać się z jednego, dwóch lub trzech sędziów pokoju. W Szkocji znajduje się 50 Sądów Pokoju. Jeżeli nie przewiduje inaczej ustawodawstwo, Sądy Pokoju mają prawo do wydawania wyroków pozbawienia wolności nie przekraczających 60 dni lub nakładania grzywnien nie przekraczających wysokości 2 500 GBP. Sąd Pokoju w Glasgow ma również prawnie wykwalifikowanych sędziów, którzy mają takie same uprawnienia pod względem maksymalnych wyroków, jak szeryfowie w sprawach prowadzonych w trybie przyspieszonym.

Więcej informacji znajduje się na stronie <http://www.scotcourts.gov.uk/jp/index.asp>

Siedziba Szkockiej Służby Sądowej

Szkocka Służba Sądowa ma siedzibę w Edynburgu i świadczy usługi korporacyjne, usługi z zakresu doradztwa strategicznego oraz wsparcia technicznego. W zakres udzielanych usług wchodzi finanse, zamówienia publiczne, prowadzenie polityki i strategii rozwojowej, systemy informatyczne, zasoby ludzkie, nieruchomości i mienie oraz wsparcie administracyjne dla [Komisji Szkockiej Służby Sądowej](#).

Więcej informacji na temat Szkockiej Służby Sądowej znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/courtsadmin/scs.asp

Kancelaria Przewodniczącego Izby Sądowej

[Kancelarię Przewodniczącego Izby Sądowej Szkocji](#) stworzono w celu udzielania wsparcia Przewodniczącemu Izby Sądowej w prowadzeniu przez niego funkcji Głowy Szkockiego Wymiaru Sprawiedliwości. Kancelaria składa się z Prywatnego Biura Przewodniczącego Izby Sądowej, personelu Komisji Szkolenia Sądowego oraz Wydziału ds. Środków Masowego Przekazu. Do funkcji Kancelarii należy udzielanie prawnych i administracyjnych porad oraz wsparcie dla Przewodniczącego Izby Sądowej oraz udzielanie porad oraz wsparcia wszystkim pracownikom piastującym urzędy w Kancelarii w zakresie mediów oraz środków masowego przekazu.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotland-judiciary.org.uk/23/0/Judicial-Office-for-Scotland

Księgowy Kancelarii Sądowej

Siedziba księgowego znajduje się w Falkirk. Zadaniem księgowego jest sprawowanie nadzoru nad jednostkami wyznaczonymi przez sąd do zarządzania nieruchomościami nieletnich poniżej 16 roku życia i innymi nieruchomościami w przypadku sporów interesantów. Księgowy zarządza również środkami pieniężnymi, które sądy muszą przechowywać.

Więcej informacji znajduje się na stronie www.scotcourts.gov.uk/session/accountant.asp

Kuratela

Księgowy Sądowy pełni również funkcję Kuratora z Urzędu. Zadaniem [Kuratora z Urzędu](#) Szkocji jest sprawowanie nadzoru nad jednostkami wyznaczonymi przez sąd do zarządzania sprawami osób dorosłych, które nie posiadają zdolności do czynności prawnych, aby nimi zarządzać samodzielnie. Biuro Kurateli ma siedzibę w Falkirk i działa na terenie całej Szkocji.

Kurator z Urzędu spełnia wiele funkcji, o których mowa w Ustawie (Szkocji) o Dorosłych Ubezważnionych i udziela informacji, porad oraz wskazówek dotyczących Pełnomocnictw, Dostępu do Funduszy, Spraw Opiekuńczych, Nakazów Sądowych do poczynienia czynności przez kuratora w imieniu osoby ubezwłasnowolnionej oraz dochodzeń.

Więcej informacji o Kurateli znajduje się na stronie www.publicguardian-scotland.gov.uk

Dalsze informacje

Scottish Court Service,
Saughton House,
Broomhouse Drive,
Edinburgh, EH11 3XD

Tel. 0131 444 3300
Fax 0131 443 2610
enquiries@scotcourts.gov.uk
www.scotcourts.gov.uk